

Puntdevista 29. Debat d'idees: Constitució o Independència? (i IV) (10/12/2017)

I. ...

C. Què creus que fa qualsevol estat que veu que una part del seu territori se salta la llei i es proclama independent? El que resulta increïble és que algú pogués pensar que l'estat no faria ús de les seves atribucions, i també de les seves forces, per frenar una secessió. Ben mirat encara ha estat prou mesurat en les seves accions, car podia haver intervingut fa molt de temps i ho ha fet quan ja no li quedava més remei, quan el Parlament de Catalunya, el Parlament buit dels partits de l'oposició, havia proclamat que Catalunya era una república, com si es tractés d'una opereta, d'un joc. Amb certes qüestions s'ha de ser molt conscient que no s'hi pot jugar. El mínim que podia passar eren unes acusacions judicials contra els responsables polítics, la dissolució d'aquell Parlament i un control de tota l'estructura de govern; però podien haver passat coses pitjors.

I. Si, podia haver morts, tal com es va amenaçar si es desplegaven les lleis de la República.

C. Això no ho ha demostrat ningú, i els mateixos considerats mediadors ho han negat. Però en tot cas, quan les situacions es porten al límit, pot passar de tot, la qual cosa, per sort no ha succeït. Estic convençut que ningú vol la violència i que cal fer prevaldre l'estat de dret, com a millor garantia per la pau.

I. La pau i la democràcia és el que sempre s'ha volgut per part del govern legítim de Catalunya, govern sorgit de les urnes i complidor del seu programa electoral. Adverteix que el nostre govern va preferir no posar en risc a la gent, no publicar al DOG la declaració de la República i acudir als tribunals que el citaven, excepte el president i una part d'aquest govern, que es va exiliar per mostrar al món l'arbitrarietat de l'aplicació d'un article de la Constitució espanyola que s'ha interpretat com una barra lliure per cometre tot tipus d'arbitrarietats, començant per la destitució del Govern, la dissolució del Parlament i convocant eleccions sota una situació que es pràcticament un estat de setge. Hi ha un ampli consens entre els juristes que s'ha forçat i vulnerat clarament el propi marc legal espanyol, que tant voleu defensar, per fer i desfer en tots els àmbits de l'autogovern amb total impunitat.

C. Depèn dels juristes als qui consultes perquè, certament, no hi havia antecedents de l'aplicació d'aquest article extrem de la Constitució; ja es ben trist que ens l'hagin aplicat a nosaltres, per mèrits propis. En tot cas, ara tenim unes eleccions que ha convocat el govern de l'estat perquè el govern autonòmic no va voler situar-se en la via legal i convocar-les ell. Així retornarem a la normalitat democràtica, sense per això renunciar a les reivindicacions que calgui, siguin de finançament, d'infraestructures o de reforma de la mateixa Constitució.

I. Escoltant-te semblaria que el Govern de Catalunya i la societat civil, no ara, sinó des de fa segles, no ha intentat que Catalunya rebés el tracte que es mereix, que ara es fes justícia amb el finançament, que les necessitats de la nostra societat fossin ateses com cal, ... recordes aquella llista de 46 demandes que va portar el president Puigdemont en la seva reunió amb el president Rajoy, que ja incorporaven les vint-i-tantes que anteriorment havia presentat el president Mas? La resposta en ambdós casos ha estat la mateixa: res de res. I quan s'ha anunciat, sempre en futur, alguna cosa que ja feia anys que calia haver fet, sempre han sortit immediatament governs d'altres territoris i mitjans madrilenys dient que s'havia cedit al "chantaje nacionalista".

Això és una via morta. Precisament, si la gent ha sortit al carrer aquests darrers anys i si el nostre govern va iniciar un procés d'autodeterminació, és perquè en aquest estat no hi tenim res a fer. Tot aquest moviment ha sorgit per poder satisfer les necessitats que tenim com a societat, a més de preservar la pròpia dignitat com a poble, constantment retallada i trepitjada des del govern central i les forces econòmiques i de comunicació que el recolzen; i no importa el color que tingui aquell govern.

C. Em sembla que cap Autonomia està satisfeta amb el tracte que rep per part del govern central, solament cal sentir parlar als presidents respectius; fins i tot els del País Basc reclamen millor tracte, i no diguem els propis madrilenys, que consideren que són els que tenen més dèficit fiscal que ningú. Potser es tracta d'un principi que cal aplicar per cercar vots en el territori respectiu i la creença que sempre cal demanar més, per si a cas ... Amb això no vull dir que no tinguem a Catalunya raons per demanar millor tracte, raons que podem compartir tots els catalans. Però aquests possibles dèficits no justifiquen plantejar una secessió del territori comú, de la nació espanyola. Pensa que als ulls de molta gent, visqui aquí o a l'estranger, separar-te d'un país quan ets un territori ric és una mostra de insolidaritat i per això no desperta gaires simpaties. Però del tema ja n'hem parlat a l'inici de la nostra conversa i crec que no cal tornar-hi. Ara hem de pensar con anar endavant units per recuperar la normalitat política, econòmica, social, ...

I. Com pots parlar de normalitat quan encara líders polítics i socials són a la presó i una altra part del govern a l'exili, tots sota l'acusació de provocar situacions de violència, de violència! I mentre, els violents manifestos, com els assaltants al centre Blanquerna de Madrid, per cert, amb sentència ferma, i els grups ultra-dretans que destrossen i assetgen als mossos, són al carrer. La impunitat amb que s'està actuant fa desconfiar totalment de la justícia espanyola mentre es desmantella tota la infraestructura de l'autogovern, s'arruïnen les nostres entitats culturals, s'espolia el patrimoni, ...; actuant amb la convicció que cal castigar a un territori que s'ha atrevit a aixecar el cap i demanar el dret a decidir lliurement el seu futur. Dir que Catalunya ha estat insolidària amb l'estat espanyol no resisteix cap anàlisi seriosa, i ho saps; només cal mirar les darreres xifres publicades pel propi govern central: més de setze mil milions de dèficit fiscal el 2014. El que sí és evident és el deteriorament de la imatge internacional del regne d'Espanya, que tothom ha pogut constatar que aplica la força bruta i la llei mal entesa.

C. Aquesta és la teva visió esbiaixada de que succeeix, que no comparteixo, i com jo milions de catalans, com veuràs en les properes eleccions, que em temo mostraran aquesta divisió que s'ha produït a la societat, i que tant s'ha volgut negar. Si el bàndol independentista vol continuar amb l'anomenat "procés", que no ens condueix enlloc, es mantindrà un govern directe des de Madrid, que ens farà enyorar el temps de tranquil·litat que hem viscut fins a l'inici d'aquest esbojarrat "procés". Hem de deixar que la justícia faci la seva feina perquè els qui han infringit la llei ja sabien què els esperava. Ara cal que els partits polítics diguin què pensen fer per retornar la normalitat i recuperar l'entesa entre tots els catalans i la resta dels espanyols, sinó no sortirem del pou on uns polítics inconscients ens han situat. Saps que durant el mes de novembre ha seguit la marxa d'empreses de Catalunya, i que ja s'atansen a les tres mil?

I. Però no havíem quedat que el 155 havia tornat la tranquil·litat i la seguretat jurídica a Catalunya? No entenc que hi hagi empreses que vulguin marxar amb aquesta situació tan garantista. A veure si arreu estan oferint avantatges fiscals, estímuls de tot tipus per atraure empreses, en un acte de solidaritat amb Catalunya, com una

manifestació més de l'estimació que ens tenen a Espanya. I respecte a les eleccions pròximes, saps que es desenvoluparan en un clima de anormalitat, sota l'imperi de la por per a tothom, i que, com a màxim, suposaran un parèntesi en el temps. Perquè els sentiments de la gent que ha sortit als carrers de Catalunya i han omplert els de Brussel·les en pau i amb esperança no desapareixeran i, tard o d'hora, l'estat haurà d'acceptar que es faci una consulta lliure sobre el futur del nostre país, com han fet els països civilitzats, amb molt menys moviment popular que l'hagut a Catalunya. La democràcia finalment s'imposarà i aleshores, si guanyeu els unionistes, nosaltres respectarem els resultats; pots dir el mateix per part vostra si guanyem els independentistes?

C. Si aquest moment arribés, saps que tothom acceptaria els resultats perquè la consulta hauria estat pactada prèviament pels representants del conjunt del poble espanyol. Però, sincerament, no crec que això arribi a produir-se, perquè podria suposar la desintegració de la nació més antiga d'Europa, i d'un estat que necessita de tots els seus components, en la seva diversitat i aportació, per seguir sent important a Europa i al món. Això no ens ho podem carregar; fora un gravíssim error històric que cap govern sensat permetrà.

I. La història la fan les persones i en cada moment s'han de poder prendre decisions que els afecten socialment. No et vull recordar com s'han trossejat parts d'aquesta nació que tu dius tan unida, quan als governants els hi ha convingut, com és el cas de cedir a França tota la Catalunya nord, o bé quan han perdut la guerra, com va succeir amb Portugal. L'actual estat espanyol és fruit de guerres i d'interessos, i de cap manera resulta quelcom intocable, encara que alguns ho presenteu així. La diferència amb temps passats és que ara les pretensions de govern propi es fan per la via pacífica i aquest és el camí que volem seguir. Per això no es va tirar endavant la declaració de la República del 3 de novembre passat.

C. Diguis que no es va tirar endavant perquè ningú del món ho va recolzar i perquè no se sabia com fer-ho, a més de la convicció que el govern d'Espanya no permetria una acció unilateral de tal magnitud. Mira, crec que ens hem dit, si no totes, la major part de les qüestions i apreciacions que ens separen. No creus que ara cal cercar punts d'entesa per seguir endavant i retornar la pau?

I. Ben cert que hem parlat amb total franquesa i que aquest diàleg es sempre positiu, encara que no crec que de moment ens faci canviar de parer a cap dels dos. Sí t'accepto que ens trobarem en les properes eleccions del dia 21, malgrat no siguin normals des de cap perspectiva, confiant que tothom accepti el resultat, que ha de ser net. Després, sentiments i raons s'hauran de posar al servei del país per determinar el camí de la història pròxima.

C. Que així sigui. I perquè cap dels dos tanqui aquest diàleg, et proposo que diguem els dos alhora:

C/I. Fins aviat!!

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)